

Arrest

nr. 78 795 van 3 april 2012
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Somalische nationaliteit te zijn, op 20 maart 2012 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 13 maart 2012.

Gelet op de artikelen 39/77 en 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij.

Gelet op de beschikking van 28 maart 2012 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 30 maart 2012.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken W. MULS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. DEWEERDT, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van attaché B. DIERICKX, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

De bestreden beslissing luidt als volgt:

A. Feitenrelaas

U beweerde de Somalische nationaliteit te bezitten, afkomstig te zijn uit Mogadishu en te behoren tot de clan Wacbudhan (<Abgal < Hawiye). U werd in 1982 geboren te Mogadishu en u woonde gedurende uw ganse leven in de wijk Shibis. In 2005 werd uw (eerste) vrouw door twee mannen (A. A.A.) en (M.A. B.) van de Harti clan (<Abgal < Hawiye) verkracht. Uw vrouw werd gevraagd om te betalen voor de winkel waar ze werkt op de Bakara markt. Ze werd beschoten. Door de verwondingen werd ze naar het ziekenhuis gebracht. Twee weken nadat ze het ziekenhuis had verlaten, is ze gestorven. Ook uw moeder werd in 2005 verkracht door (A. W.) en (A.) van de Waesley clan (<Abgal). In 2007 werd u door Al Shabaab gecontacteerd. Leden van Al Shabaab vroegen u om toe te treden tot de groepering, waarop u antwoordde om u met rust te laten. U reageerde dat u geen zin had in politiek. Op een dag zag u een van de leden van Al Shabaab (M.Y.O.E.) op de Bakara markt en hij nam uw hand vast. U trok

uw hand terug en hierop nam Moalim zijn pistool. U werd bedreigd. Twee andere leden van Al Shabaab, (S.A.A.) en (M.H.M.), kwamen erbij. U werd geschopt door Said en met een knuppel op uw rug geslagen door Mohamed. U werd geslagen en met een mes bedreigd. U werd meegenomen en voor een aantal uren door hen gefolterd. U kon ontsnappen, nadat er gevechten uitgebroken waren op de Bakara markt en de leden van Al Shabaab naar buiten liepen. U ging voor verzorging naar het ziekenhuis. U werd nadien per telefoon bedreigd door Al Shabaab. U kreeg steun van vrienden en familie en u besloot om Somalië te verlaten. U reisde naar Kenia. U verbleef enige tijd in Kenia en daarna ging u naar Uganda. U vroeg in Uganda asiel en u werd als vluchteling erkend.

Uw (tweede) vrouw (S.A.A.) kwam in januari 2010 haar broer bezoeken in Uganda. U leerde haar kennen en jullie trouwden op 6 mei 2010 te Kampala. U deed een visumaanvraag bij de Britse ambassade. Uw vrouw had onvoldoende inkomsten en de aanvraag werd geweigerd. De familie van uw echtgenote hadden geen vrede met het feit dat u getrouwd was met haar. De neef van uw echtgenote maakte ruzie over de visumaanvraag en heeft uw moeder in Somalië aangevallen. Hierna zag u af van uw visumprocedure.

U reisde met de smokkelaar op 25 december 2011 naar Nairobi, Kenya. Op 26 december 2011 verliet u Kenya en reisde u per vliegtuig naar Somalië. U kwam aan op de luchthaven van Mogadishu en u verliet op 27 december 2011 Mogadishu. U reisde met een tussenstop in Uganda naar België. U kwam op 1 januari 2012 aan op de luchthaven van Zaventem, België waar u dezelfde dag asiel hebt gevraagd. U was in het bezit van een vals en/of vervalst paspoort van Nederland (nr° NG1349125 op naam van (A.H.) (zie verslag Federale Politie van Zaventem PA/1/VVR en BN/5/12 dd.01.01.2012).

U vernam na aankomst in België van uw vrouw dat uw moeder op 5 februari 2012 werd vermoord door Al Shabaab. Uw moeder was een tijdje gevlucht naar Elaasha Biyaha. Ze had het huis verkocht om uw reis te bekostigen. De leden van Al Shabaab hebben haar benaderd en vroegen haar bijdragen te betalen. Uw moeder antwoordde dat het geld van het huis voor uw reis gebruikt was, waarop ze werd bedreigd. (S.A.A.), een lid van Al Shabaab, is bij uw moeder langs geweest. Er werden kogels afgeschoten en uw moeder overleed. Uw zoon geraakte gewond en ligt in het ziekenhuis.

B. Motivering

Er dient te worden vastgesteld dat u doorheen uw verklaringen onvoldoende gegevens of elementen hebt aangehaald om een gegronde vrees voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming aannemelijk te maken. Zo dient te worden gewezen op het feit dat u al een verblijfsrecht heeft in Uganda. U stelt uitdrukkelijk dat u het statuut van vluchteling werd verleend in Uganda (zie gehoor CGVS, p.3). Uit de door u neergelegde documenten, met name de brief van Directorate of Refugees in Uganda dd.12.2.2009 en dd.10.9.2008 en de vluchtelingenkaart van Uganda dd.23.3.2009, alsook de beschikbare informatie op het Commissariaat-generaal blijkt dat u erkend werd als vluchteling in Uganda (zie administratieve dossier). Dit impliceert dat u momenteel over een geldig verblijfsstatuut beschikt in Uganda.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat u er niet in geslaagd bent de Belgische asielinstanties aan te tonen dat u in Uganda niet langer op bescherming zou kunnen rekenen ten aanzien van uw land van herkomst, zijnde Somalië. U verklaart uitdrukkelijk geen problemen te hebben gekend met de Ugandese autoriteiten of mensen (zie gehoor CGVS, p.10). Doorheen uw verklaringen voor het Commissariaat-generaal maakt u evenmin aannemelijk dat er wat u betreft in Uganda een gegronde vrees voor vervolging bestaat of dat er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat u bij een terugkeer naar Uganda een reëel risico loopt op het lijden van ernstige schade. U brengt immers doorheen uw verklaringen geen elementen aan om te bewijzen dat de bescherming die u door Uganda werd verleend, heeft opgehouden te bestaan.

De informatie die ons door het UNHCR Brussel werd bezorgd, vermeldt dat het mogelijk is dat u bij terugkeer naar Uganda een 'entry clearance procedure' zou moeten doorlopen, maar u, noch het UNHCR haalt enig element aan waaruit blijkt dat hierdoor de internationale bescherming door Uganda zou ophouden te bestaan. Ook nergens uit de door het CGVS geraadpleegde bronnen blijkt dat internationale bescherming door Uganda in gevallen als de uwe systematisch zou ophouden te bestaan.

De overige door u neergelegde documenten wijzigen hetgeen hiervoor werd uiteengezet niet. Het huwelijkscertificaat dd.6.5.2010, de geboorteakte van uw dochter (I.H.M.) (n°BAP 344485 dd.12.4.2011 te Waltham Forest) en de eerste pagina van het paspoort van uw dochter (I.H.M.) (n°507121545) betreffen uw huwelijk en de persoonsgegevens van uw dochter, wat hier niet ter discussie wordt gesteld.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid op het feit dat het gezien de huidige omstandigheden niet aangewezen is dat u naar Somalië zou worden teruggeleid, maar dat u naar Uganda kan worden teruggeleid, waar u op het vluchtelingenstatuut werd verleend."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Verzoeker verduidelijkt de begrippen 'vluchteling' en 'daden van vervolging' en hij verwijst naar artikel 48/4 van de vreemdelingenwet met betrekking tot de subsidiaire beschermingsstatus. Verzoeker stelt dat uit het feitenrelaas blijkt dat hij een gegronde vrees voor zijn leven en veiligheid heeft en dat hem daarnaast in elk geval de subsidiaire beschermingsstatus moet worden toegekend.

Volgens verzoeker maakt het CGVS een onwettige toepassing van het "land van eerste asiel"-beginsel. De derde land-excepties 'land van eerste asiel' en 'veilig derde land' (opgenomen in art. 26 en 27 van de EU-Procedure richtlijn) werden immers niet omgezet in de Belgische wetgeving. Verzoeker verwijst naar een arrest van de Algemene Vergadering van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, waaruit volgt dat zijn asielaanvraag uitsluitend beoordeeld kan worden ten aanzien van zijn situatie in Somalië. Bijkomend verwijst de verzoekende partij naar de wetswijziging van 22 december 2008 die het oude artikel 52, § 1, 4° en 5° van de vreemdelingenwet heeft opgeheven waardoor een verwerping van de asielaanvraag om louter formele redenen niet meer mogelijk is.

In subsidiaire orde haalt verzoeker een schending aan van het non-refoulementbeginsel. De vaststelling dat verzoeker nagelaten heeft aan te tonen dat hij niet langer beroep kan doen op bescherming van Oeganda kan niet op correcte wijze uit het verhoor worden afgeleid, nu er slechts één vraag werd gesteld omtrent de toestand van verzoeker aldaar.

Verder wordt de informatie van UNHCR niet correct weergegeven of geïnterpreteerd. Het blijkt immers dat terugkeer naar en bescherming door Oeganda niet automatisch is en niet verzekerd kan worden. Het kan dan ook niet gegarandeerd worden dat verzoeker toegang wordt verleend tot Oeganda en niet zal worden teruggeleid naar Somalië. Volgens de bepalingen van de EU-Procedure richtlijn kan een beslissing tot niet-ontvankelijkheid slechts genomen worden nadat alle waarborgen betreffende het non-refoulementbeginsel en de re-admissie zijn verzekerd.

Met betrekking tot de aanbeveling om verzoeker niet naar Somalië terug te leiden, wijst verzoeker erop dat deze geen afdwingbare kracht heeft en louter indicatief is, zodat niet valt uit te sluiten dat de beslissing van het CGVS tot gevolg heeft dat verzoeker wordt teruggestuurd naar Somalië en bloot wordt gesteld aan onmenselijke gruwelijkheden. De weigeringsbeslissing houdt dan ook een zeer reëel risico in op schending van het internationaal erkend beginsel van non-refoulement.

2.2.1. Artikel 48/3, § 1 van de vreemdelingenwet bepaalt:

"De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967."

Dit artikel verwijst naar artikel 1 van het Internationaal Verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (hierna: Vluchtelingenverdrag).

Luidens artikel 1, A.2 van dit verdrag is een vluchteling elke persoon "die (...) uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waarvan hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen, niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren."

Artikel 48/4, § 1 van de vreemdelingenwet bepaalt:

"De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt."

Artikel 48/4, § 1 van de vreemdelingenwet, dat de omzetting beoogt van artikel 2, e) van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming, kent geen internrechtelijke begripsomschrijving van het begrip "land van herkomst". Een richtlijnconforme interpretatie van dit begrip houdt in dat het moet worden begrepen in de zin van hetgeen is gedefinieerd in de voornoemde richtlijn, met name als "*het land of de landen van de nationaliteit of, voor staatlozen, van de vroegere gewone verblijfplaats*" (artikel 2, k) van de voornoemde richtlijn). Uit het voorgaande volgt dat de nood aan bescherming geboden door de voornoemde artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet moet getoetst worden ten aanzien van het land of de landen van de nationaliteit van de verzoekende partij of, voor staatlozen, van de vroegere gewone verblijfplaats. Deze vereiste vloeit voort uit de noodzaak om te beoordelen of de verzoeker de bescherming van dit land niet kan of om geldige redenen niet wil inroepen.

2.2.2. Wanneer een asielzoeker op grond van het Vluchtelingenverdrag in een andere Staat als vluchteling werd erkend, heeft deze erkenning een weerslag in België omdat zij voor de Belgische overheid verplichtingen doet ontstaan die voortvloeien uit artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag dat het volgende bepaalt:

"Geen der Verdragsluitende Staten zal, op welke wijze ook, een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid bedreigd zou worden op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging."

2.2.3. De erkenning als vluchteling in een andere Staat impliceert bovendien dat zijn vrees voor vervolging werd onderzocht ten aanzien van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en blijft geldig tenzij wordt aangetoond dat de asielzoeker zijn erkenning op frauduleuze wijze heeft verkregen of dat hij niet langer de vluchtelingenstatus geniet. Bijgevolg heeft deze asielzoeker in beginsel geen rechtstreeks belang om de gegrondheid van zijn asielaanvraag ook door de Belgische overheid te laten onderzoeken aangezien de status van vluchteling reeds werd erkend. De asielzoeker zou evenwel belang kunnen hebben om in België een verblijfstitel te bekomen, maar kan deze op grond van zijn hoedanigheid van vluchteling enkel verkrijgen door de bevestiging te vragen van deze hoedanigheid overeenkomstig artikel 49, §1, 6° van de vreemdelingenwet.

2.2.4. Het is echter mogelijk dat de asielzoeker een vrees voor vervolging koestert in het land waar hij als vluchteling werd erkend. In dat geval dient zijn asielaanvraag te worden onderzocht naar analogie met de situatie van een staatloze waarbij het land waar hij als vluchteling werd erkend dient te worden aangezien als het land van zijn vroegere gewone verblijfplaats.

2.2.5. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat verzoeker in Oeganda in 2009 als vluchteling werd erkend. Het blijkt niet dat hij de vluchtelingenstatus aldaar op frauduleuze wijze heeft verkregen noch dat de aldus geboden bescherming heeft opgehouden te bestaan. Bijgevolg heeft verzoeker er geen rechtstreeks belang bij dat zijn asielaanvraag in België nogmaals zou worden beoordeeld in functie van het land waarvan zij de nationaliteit bezit.

2.2.6. Wat de beoordeling van de asielaanvraag van verzoeker betreft in functie van het land van haar vroegere gewone verblijfplaats, dient te worden vastgesteld dat aan verzoeker werd gevraagd of hij problemen had in Oeganda, waarop verzoeker antwoordde dat hij geen problemen had met de autoriteiten en met Oegandezen, maar dat hij wel persoonlijke problemen had, namelijk gezondheidsklachten, en met zijn kinderen, die zonder moeder waren, waarna hij nogmaals herhaalde verder geen problemen te hebben gehad (gehoorverslag CGVS, p.10). Verweerder stelt terecht niet in te zien welk nut het zou hebben gehad om aan verzoeker meer vragen te stellen over zijn situatie in Oeganda, temeer nu verzoeker ook in voorliggend verzoekschrift geen problemen aanhaalt waaruit zou kunnen blijken dat hij in Oeganda een gegronde vrees voor vervolging zou dienen te koesteren of een reëel risico op ernstige schade zou lopen.

Waar verzoeker erop wijst dat niet kan worden gegarandeerd dat verzoeker toegang wordt verleend tot Oeganda en dat hij niet zal worden teruggeleid naar Somalië, wordt vastgesteld dat dit niet tot uiting komt in de bijgebrachte mails van de vertegenwoordiger van UNHCR in Brussel. De loutere vaststelling dat verzoeker, wiens dossier in Oeganda blijkt de email van UNHCR-Brussel van 23 maart 2012 nog steeds actief is (zie stuk gevoegd bij brief van advocaat van 27 maart 2012), bij terugkeer mogelijk een 'entry clearance procedure' moet doorlopen betreft enkel een aanduiding van een administratieve procedure inzake controle tot toegang tot het Oegandese grondgebied en kan niet leiden tot het besluit

dat in Oeganda erkende vluchtelingen niet tot het grondgebied zouden worden toegelaten of dat zij niet langer de bescherming zouden krijgen die hen eerder verleend werd. Verweerder verwijst tevens dienstig naar informatie die aan zijn nota werd toegevoegd en waaruit blijkt dat Oeganda, dat een verdragsluitende partij is van het Vluchtelingenverdrag van 28 juli 1951, een vluchtelingenwetgeving heeft die als een modelwetgeving voor Afrika wordt beschouwd (bijlage 1). Blijkens de toegevoegde wetgeving aan de nota (bijlage 2) is er geen aanduiding dat een verblijf in een derde land aanzien kan worden als een element om de vluchtelingenstatus op te heffen. Uit een rapport van de Immigration and Refugee Board of Canada (bijlage 3, p.3) blijkt dat een erkende vluchteling in Oeganda een reisdocument kan verkrijgen waarmee hij overal buiten Oeganda kan reizen behalve naar zijn land van herkomst. Bij terugkeer naar Oeganda kan hem gevraagd worden zijn vluchtelingenkaart te tonen. Uit het toegevoegde rapport van UNHCR met betrekking tot de situatie voor vluchtelingen in Oeganda (bijlage 4) blijkt evenmin dat de Oegandese autoriteiten vluchtelingen die naar een derde land gereisd zijn zouden verhinderen terug te keren naar Oeganda. Verzoeker brengt ook geen concrete informatie bij die erop zou wijzen dat hij niet in Oeganda zou kunnen verblijven.

In de mate dat de niet-terugleidingsclausule in de conclusie van de bestreden beslissing inderdaad niet bindend is, en daargelaten de vraag of de bevoegde overheid deze aanbeveling zou miskennen, dient echter ook te worden vastgesteld dat de beslissing het non-refoulementbeginsel niet kan schenden, nu in onderhavige procedure geen uitspraak gedaan wordt over een terugleidingsmaatregel, maar uitsluitend over de toekenning van vluchtelingenstatus (artikel 48/3 van de vreemdelingenwet) en het toekennen van de subsidiaire beschermingsstatus (artikel 48/4 van de vreemdelingenwet).

Verzoekers verwijzing naar arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kan niet leiden tot een ander oordeel.

2.2.7. Er werd geen schending van artikel 48/3 van de vreemdelingenwet aangetoond. In acht genomen wat voorafgaat, kan in hoofde van verzoeker geen vrees voor vervolging in de zin van 48/3 van de vreemdelingenwet of een reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4 van de vreemdelingenwet ten aanzien van het land van gewoonlijk verblijf, te dezen Oeganda, in aanmerking worden genomen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De vluchtelingenstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drie april tweeduizend en twaalf door:

dhr. W. MULS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. K. VERHEYDEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN

W. MULS